

28.7.2023

VN/4383/2023

VN/4383/2023-OM-2

Maa- ja metsätalousministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi uusjakojen tukemisesta annetun lain ja eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi uusjakojen tukemisesta annetun lain (1423/2014; jäljempänä *tukilaki*) ja eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain (78/2007) muuttamisesta. Ensin mainittuun lakiin on luonnosteltu tehtäväksi useita sekä aineellisoikeudellisia että lakiteknisiiä muutoksia. Viimeksi mainitun lain muutos koskisi ainoastaan viittaussäännöksen ajantasaistamista ensin mainittua lakia koskien. Lausuttavana olevassa aineistossa on myös asetusluonnos perustelumuiistioineen. Oikeusministeriö toteaa lausuntoon seuraavan.

Tukilain uudessa 12 a §:n 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus siitä, että taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle tai muulle yhteisölle myönnettävästä tuesta säädetään lisäksi Euroopan unionin valtiontukea koskevissa säädöksissä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä Euroopan unionin valtiontukea koskevien säädösten mukaisen tuen myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, rajoituksista ja tukea koskevan asiakirja-aineiston säilyttämisestä. Oikeusministeriö toteaa, että 2 momentin osalta asetuksenantovaltuus on johdatettu löyhästi Euroopan unionin valtiontukea koskeviin säädöksiin, eikä esitysluonnoksessa arvioida sitä, minkälaisista kansallista liikkumavaraa mainittu EU-sääntely antaa sen osalta, millaisia menettelysäännöksiä, rajoitussäännöksiä ja asiakirjakirja-aineiston säilyttämisvelvoitteita voidaan tai tulee kansallisesti säätää. Oikeusministeriö pitää perusteltuna, että esitysluonnoksessa (s. 20) mainittua EU-sääntelyn "kokonaisuutta" puretaan esityksessä yksityiskohtaisemmalle tasolle, jotta luonnosteltu asetuksenantovaltuus on perusteltavissa tarkemmin kuin pelkästään viittaamalla yleisesti Euroopan unionin valtiontukea koskeviin säädöksiin. Samalla on perusteltua kiinnittää huomiota siihen, että EU-sääntelyn kansallisessa toimeenpanossa käytetään oikeaa säädöstasoa eli asetuksella ei säädetä lain tasolle kuuluvista asioista.

Tukilain nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta. Asetusta koskevassa perustelumuiistiossa olisi oikeusministeriön näkemyksen mukaan 2 §:n perustelujen osalta tarpeen tuoda esiin selkeämmin se lähtökohta, että EU-asetukset ovat suoraan sovellettavaa oikeutta, eikä valtioneuvoston asetuksella voida päättää, mitä EU-asetusta sovelletaan (esim. perustelujen ilmaisu "Pykälässä säädettäisiin EU:n valtion tukea koskevan lainsäädännön soveltamisesta uusjakotukiin." antaa vaikutelman tästä), vaan valtioneuvoston asetuksessa olevaa säännöstä tulee pitää informatiivisena (ilmaistaan, että on olemassa suoraan sovellettavia EU-asetuksia). Myös pykälän otsikkoa olisi perusteltua muuttaa esimerkiksi muotoon "Euroopan unionin lainsäädäntö".

Lopuksi oikeusministeriö toteaa, että HE-luonnoksesta puuttuu säätämijärjestysponsi ja että asetuksen johtolause tulisi muotoilla toisin (jos asetuksen johtolauseessa tulisi mainittavaksi yli kolme lainkohtaa, viitataan lakiin yleisesti).

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Veli-Pekka Hautamäki

Jakelu

MMM Maa- ja metsätalousministeriö

Tiedoksi

Kansliapäällikkö Pekka Timonen
Lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen
Ministerin erityisavustaja Jonna Ijäs

VN/4383/2023-OM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: